

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak

Kölyben:		Vidékre:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy hóra	1 "	Egy hóra	2 "

Felelős szerkesztő
Kutasi Imre.

Szerkesztőség Csapó-utca 9. sz.
Kiadóhivatal Csapó-utca 9. sz.
Hirdetések a legmérsékeltébb árszámítás mellett vételnek felel.

Az új irány.

Debreczen, febr. 20.

A szocializmus és demokratizmus, ha nem is ugyanegy fogalom s ha nem is egyféle eszközzel dolgozik társadalmi téren, de mindenesetre szoros vérrokonságban áll egymással. Mindkettőt a haladó kor szelleme szülte s mindkettő radikális eszközökkel akar reformokat teremteni a szabadság, testvériség és egyenlőség nevében.

Ezek az eszmék lobogtak a 48-iki szabadságharc viharában és ezeknek az eszméknek magasra csapó lángja hevitette és avatta hőssé egymarknyi nemzet fiait, a kik a szervezett osztrák hadsereget csaknem pusztán kézzel verték meg s diadalmasan nyomultak Bécs kapuáig, mindaddig, míg az orosz haderő rettentő számaránya rá nem nehezült a sebkől vérző honvédseregére.

Azóta ez eszmék a hamisításnak minden skáláján áttestek. Azóta a hazugságok hosszú láncolata hamisította napról-napra a liberális kultuszát. Ezeknek a hamisításoknak és hazugságoknak összehalmozott sokasága a szocializmust és az enyhébb színezetű demokratizmust szülte, a mely piros zászlóját kibontotta a korhadt világ felett.

A zászlóra az emberi jogok, magasz-

tos jelszavai vannak felírva, melyek az egyénnek jogot és szabadságot, a munkának értéket és tiszteletet követelnek.

Helyes! Ebben az értelemben egyetértünk. Mi is demokraták s ha kell szocialisták vagyunk. De nekünk nem elég a cél kitűzése, hanem attól, a ki a haragos zászlót kibontotta, várjuk a megoldás és kivitel módjait is. Én a kisiny, a kinek lelkemben ég és lobog az emberi jogok iránt érzett szeretet, vezért keresek, a ki sejtelveimnek szavakba ad kifejezést és gondolataim megvalósítására biztos irányt tud mutatni. Vezért keresek, a ki úgy vezet, hogy célját ne tévesszék és úgy épít, hogy az minden leheltre össze ne düljön.

Olyan vezért, a ki szocialistáságát kenyérkereseti forrásnak tekinti nem fogadok el. Olyan vezér sem kell, a ki demokratáságával csak feltűnést keres. A lázító beszéd: nem program és a társadalmi rend felforgatása: nem cél.

Pedig ha a szocialistákat nézem azt látom, hogy a lázító beszédek röptyűi felgyújtják az osztály gyűlölet tüzét, melyet kiontott vérről szoktak eloltani, anélkül, hogy a célhoz közelebb jutottak volna. A szocializmus tüzetől borult lángba Trieszt, a fényes és gazdag osztrák kikötő város.

A katonaság golyóitól vértett el a

munkás nép egy része, de ki fog kárpótlást nyújtani a halottakért, ki fogja megfizetni a golyók által ütött sebek fájdalmát? Vagy tán az a nagy eredmény éretett el, hogy most már a munkások kívánságát teljesítik? Csakhogy azaz eredmény is szerfelett kétes s a mi több még sok áldozatot követel. Azok a munkások, a kik bármilyen befolyással voltak a sztrájk előidőzésében, többé munkához nem jutnak. Vagyha igen, bizonyára az érdekelt körök megragadnak idő folytán minden alkalmat arra, hogy eltávolítsák. Ujabb keserűség, újabb, harag, a mely újabb bosszúállásban nyer kifejezést.

Ez az eredmény épen olyan tökéletlen, mint a szocializmus mai formája.

De ilyen formán vagyunk a demokratásággal is. Telítve van a levegő demokrata eszmék tüzével, de az egységes vezérlés, az eredménynyel kecsegtető szervezet nincs sehol. Kit kövessünk? Ki az, a ki nemzeti alapon, demokrata eszmék világos jelszavait írta zászlájára? Mert azok után a demokrata vezérek után nem megyek, a kiknek minden tevékenysége marakodó hírlapi cikkekben merül ki. A kik egyéni érzelmeiknek rabjai s az ellenvéleményt nem meggyőzni, hanem lebunkózni kívánják.

Jól tudom én azt, hogy az emberi

Tárcza.

A kék füzet.

Írta: Edm. Haraucourt.

Amaz eset óta — ez a történetem — irtózm minden hatalomtól. Azaz, hogy... érisük meg egymást. Nem a fegyveres zsoldárok ébresztenek bennem félelmet, hanem igenis az reitentens meg, ha magam volnék zsoldár. A hatalom tudata demoralizáló hatással van az emberre, megbilenti a lelke egyensúlyát, elhomályosítja az észlelését. Az a féltreállítás, amelyet belső értéke és reáru házói hatalom súlya kelet benne, megrészegíti őt és rettenetessé teszi. Jégának és kötelességének határvonalai összezavarodnak a gondolataiban, meghamisítják a teifogásnak logikáját és tuzásokba ragadják azt az embert, aki normális körülmények között talán a legdelekrebbek egyike volna.

Mindezeket a dolgokat korán tanultam megismerni, mielőtt még a komoly életbe voltáépen beléptem volna; s már akkor szilárdult meg bennem az elhatározás, hogy én — ha a sors más emberek fölé helyezne és hatalmat adna a kezembe — kétszeres gondokkal fogok ügyelni magam cselekedeteire és jobban megrostálom majd az ítéletemet, mint a jót és a rosszat, melynek örvé lettek.

Akkoriban tizenkét éves voltam, de máris megértettem egyet mást az életből. A nagyokkévés ügyet vetnek a gyermekekre

a ez nagy tévedés; jelentéktelennek tartják s tágra nyílt kíváncsi gyermekszem tiszta tekintetét, amely még hamisítlan őszinteséggel néz az életbe, mely most készül előtte fel tártulni.

Körülbelül harminczan voltunk az iskolában: görbe hátú spró legények, akik órákon át görnyedtünk feladványaink fölött a szűk padokban, halkán f szelegve, alig mertünk egymással váltani egy egy suttogó szót. Fent a katedra magassán, mint valami félelmetes rém, irónolt a tanító.

Pápaszeme mögöl bágyadtan tükröződő apró szememben a hosszú unalom. Alacsony termetű, száraz, fekete és barátságatlan emberke volt a tanítónk. Én nagy félelmet éreztem iránta; ő sem kedvelt engem, Hogy miért? ennek nem volnék képes okát adni. »Kenderhajunak» nevezett engem s rem lehetetlen, hogy ellenszenvének egyetlen indoka a hajam szőkesége volt; amikor pedig kenderhajunak ösufolt, az egész osztály kaczagott az élczén, valószínűleg, hogy hízelegjének neki. És én együtt nevettem a többiekkel, hogy annál inkább magam ellen zgassam őt.

Ez a gyönyv különben egyáltalában nem bántott engem. Szend lelküzetem mellett még hozzá is voltam szokva a rossz bánásmódhoz. Anyám nem volt. Atyám, mikor özvegygyé lett, hamarosan második feleséget szerzett, engem pedig internátusha küldött; azért e, hogy újából felreáljak? vagy hogy megkíméljen mostohám ellenszenvétől? nem tudom, de sejt-m, hogy mind a két okból, Megszoktam tehát az egyedül létet, és le-

szoktam a panaszkodásról; gondolatvilágom ekként mind élesebbé vált, a fantáziám pedig többet működött a kellenél is. Így támadt bennem bizonyos nagyfoku vallásosság, az őszönöm pedig a tudományok felé vonzott. Tanulóársaim között így lettem én az első vajamennyi fölött s az iskolaév végével mindig jeles bizonyítványt adtak a kezembe.

Mindezeket a részleteket azért sorolom fel, hogy megértessem önökkel, miként történt hogy abban a zsenge korban írtam meg első regényemet. Istenemre, igen! Regényt Nem is hiszem, hogy vajaha nagyobb kedvvel munkálkodtam volna, mint azon a regényen.

És milyen szép regény volt az! Könyvek futottak össze szememben, mi latt a betűket egymás mellé rőttem. Egy gyermek volt a hőse, aki bár tevé minden erényvel szomorúan ögyelgett a világban, mert egy örökség miatt ellenségeket szerzett magának, akik üldözték őt.

Volt még a regényben egy gróf is. Varrone; meg egy szép leány; aztán gyilkosság szép holdfényes éjszakán, ünnepélyek és a többi... Nagyon szép volt! Végezetül lefejezték benne a gonosz szellemet s a gyermeket visszaadták az anyjának!

Önön életem minden keserűségét belé tettem abba a kék füzetbe, melybe a regényeim fejezeteit esténként beleírtam. De nemcsak esténként, hanem az előadások alatt is dolgoztam művemem s ha ilyenkor föl emeltem lázas tekintetemet az írásomról, egészen másnak láttam a világot körülöttem

haladás nagy vívmányait vérfürdőbe mártották s a vérkeresztség avatta azokat az emberiség közkincesivé, — de a mi szocialistáink és demokratáink a békejegyében működnek s békés eszközökkel akarják kivívni a diadalt.

Akkor hát lássuk a medvét! Hadd halljunk programot és ne lázító beszédet. Olvassunk irányadó cikket és ne személyeskedő motivumokkal spékelt kérdőzést.

Triesztben vér folyt az utcákon. A szocialis izgatás lávája előntötte az osztrák tengerpartot. Budapesten is fölcsapott a demokrácia tajtékzó hulláma. Mintha dübörögne a föld, mintha tüzes láva zugna a mélységben, mintha távoli menydörgés rázná a levegőt! De hol van a ki a felzudult elemeket fékezni tudja, — hol van a ki a felzudult erőt termékenyítő irányban tereli?!

Ezt keressük, ezt várjuk, mert addig oktalanság a tömeg vérét ontatni. Egymásnak esni és bepizkolni magunkat közönséges utca sárral.

Nagy eszméknek apostolai születnek. Am a kontárok csak elpaazrolják a tömeg lelkesedésében rejlő erőt.

—r.—

Belföldi dolgok.

= A képviselőház idejének megváltoztatása.

A képviselőház üléseinek idejét illetőleg a legutóbbi időben felmerült eszmecsere a tegnapi nap folyamán konkrét jelleget öltött. A tegnapi képviselőházi ülés tartalma alatt ugyanis Nessi P. dr., a függetlenségi és 48-as párt ezen ágilis tagja, a képviselőház legelőkelőbb tagjaival előzetesen megbeszélte azon indit-

— egy egy pillanatra színe eltelestem, hogy hol vagyok.

Egy napon nagy rémületbe estem, éppen a nagy művön dolgoztam, mikor a tanító lejött a katedráról és mielőtt a kék füzetet elrejtettem volna, megállott előttem.

Meglepetésemben író helyzetemben maradtam, mintegy megdermedve a felelemtől. Fejem zugni kezdett és tekintetem rámeredt az írásra, mikor váratlanul egy vörös, nagy-körmű kéz odanyúlt a kék füzet felé s azzal együtt eltűnt... Nehány pillanatnyi kínos örökkévalóság mult el; ismét megjelent előttem a vörös kéz és — letette a füzetet előbbi helyére. Hirtelen szerettem volna megcsókolni azt a kezét.

E naptól fogva mély vonzalom ébredt bennem a tanító iránt s esztimámban áldást kértem reá az Istentől.

A regény már végéhez közeledett. Most már még büszkébben dolgoztam rajta s többször ismétlődött, hogy a tanító oda lépett eléem, fölvetve a kék füzetet, belé pillantott, se — ismét visszatette eléem. Már nem tértem többé a vörös, nagy-körmű kéztől.

Egy napon végre ezt írtam a füzetembe szép rondírás betűkkel: VÉGE.

Fenséges, de egytuttal szomorú pillanat volt ez; mint valami bucsu.

— Vége!

Az iskolapadban történt ez is s amint melancholikus szemekkel néztem a füzetemre egyszerre parancsoló hang szólalt meg a katedrán!

— Hozza csak ide azt az ízét!

Régi félelmem egyszeriben feltámadt ismét bennem,

ványát, hogy a ház üléseit ne délelőtt, hanem ezentúl a délutáni órákban tartsa. Apponyi Albert gróf, kivel Nessi az indítványt első sorban közölte, örömmel fogadta az eszmét és kijelentette, hogy a maga részéről készségesen támogatni fogja az indítványt. Barzeviczy Albert és még sokan a szabadelvű párt tagjai szintén mellette vannak, hogy a tanácskozások ideje a délutáni órákra helyeztessék át. Nessi közölte tervét Rakovszky Istvánnal és a néppárt több más tagjával, kik ugyancsak rokonszenvvel üdvözlik az eszmét, a melynek keresztülvitele ezek szerint a képviselőház tagjai részéről nem igen fog nehézségekbe ütközni. Nessi Pál ez ügyben folytatni fogja a bizalmas megbeszélést, míg konkrét indítvánnyal a ház elé léphet.

= Önyilkos nyomda igazgató. Müller Ágoston, a Pester Lloyd nyomda igazgatója, az éjjel Vácra a Kuria szállóban fűtötte magát és meghalt. Az életút e hó 17-én délután 2 órakor távozott Andrassy ut 74 szám alatt levő lakásáról. Családja mindenfelé hiába kerestette. A rendőrségnek is bejelentették az eltűnést. Tegnap délelőtt Vácra a távirat, hogy Müller Ágoston az este a Kuria-szállóba tért, a hol az éj folyamán agyonlőtte magát. Mikor reggel szobáját kinyitották, halott volt. Levelet hagyott hátra nevének. — Öngyilkosságának oka családi viszály.

= A trieszti zavargások. Triesztben a helyzet nyugodt. A kórházban ápolt sebesültek, kettő kivételével, jobban vannak. Az ostromállapot kihirdetése óta tizenkét letartóztatás történt, fegyverhordozás és anarkisza üzemek gyanúja miatt. — A bécsi Reichsrath legutóbbi gyűlésén a trieszti ese-

— Ezt, tanító ur? — kérdeztem hebegve.

Egy feladványt mutattam neki tisztelettel felülva helyemen.

— Nem; a másikat.

Remegve engedelmesskedtem. Alig tudtam a katedráig vánszorogni.

A tanító elvette a két füzetemet.

— Menjen vissza a helyére!

Alig ütem azonban le hallottam... ah az a rettenetes pillanat volt!... a füzetet ketté tépte.

Nem mertem a szememet a katedrára emelni. Annál jobban hallottam azonban a papir tépésnek a nesztét. Ugy viszhangzott az a felkémbe, mint egy egy sikoltás. A tanító először az egész füzetet ketté tépte; aztán keresztbe téve egy részét ismét hasított rajta egyet. Majd harmadszor is összetette a foszlányokat és újat aprított rajtuk...

Könybelábadt szemem néma rémülettel bámult most rája s azt hittem, az életem romjait morzsolják szét a saját szemem látára.

Én törpévé zsugorodtam a padban. A tanító pedig nevetett. Azzal a sátrani arckifejezéssel vigyorgott a papaszeme mögül, ahogyan olykor, lázas álmaiban, életemnek ezt a tirannusát megálmodtam. A szeméből csak úgy patakzott a köny; ő pedig tépte tépte a kék füzetemet... az én regényemet!... tépte az álmaimat, minden örömet...

Egy teljes órán át tépte. És közben folyton nevetett.

... Ettől a naptól fogva irtózom a hatalomtól.

mények kerültek szóba. Elen bogen szocialista vezér nagy hevességgel támadta a kormányt, azt állítva, hogy a statáriumot elhamarkodva és okatlanul hirdették ki. Körber azzal védekezett, hogy a statáriumot a legnagyobb szükségben, a legfőbb időben hirdették ki és hogy a hatóságok minden tekintetben kifogástalan eljárást tanusítottak.

A bécsi hóhér.

Debreczen, febr. 20.

Beszélhetnek a harczegekről és grótokról, — érdekesebb személyi hír nincs több a világon, csak az, amely a hóhérről szól.

Mikor a hóhér utazik, sokan törődnek azzal, hogy hova utazik. Nem mintha félnék tőle; még az se nagyon fél a hóhértől, akinek nem éppen tiszta a lelkiismerete; de mert a hóhér érdekes, különös és mesterségében egyedülálló, és mert olyan borzalmas, sötét, — azért figyeljük, hová utazik a hóhér. Cél és hívás nélkül ő nem hagyja el házáat, amely a társadalom falain kívül emelkedik.

Talán nem is nagyon örül annak a kevéské mellékjövedelemnek, amelyre állami havonkint kiutalványozott csengő érczű fizetése mellett szert tehet egy egy szereplésénél. Ha izgatja valami, az csak a dicsőség. Mert, ha ő egy városba megérkezik, nála nevezetesebb ember nincs abban a városban. Most Triesztben a legnevezetesebb Langur a bécsi hóhér, aki tegnap odaérkezett és a jésuita templommal szemben szállást vett.

A hóhérok is másak voltak hajdanában, mint mostanság. Mint általában a régi időkben minden költősebb és színésziésebb volt, mi manapság.

A régi jégszürke szakállu óriási hóhérok, akik palissal kezükben a régi képeken láthatók, külsejükbe és magános szomorú életükben egyformán kifejezték hivatásukat. A hóhérság valamikor olyan foglalkozás volt, amely apáról fiúra szállt. A hóhérok titokzatos háza a város falain kívül épültek és boszorkányos regék, bűbajok és rejtelmek rebegtek az elhagyott épület zordon tetője felett.

Heine Henrik, régen elhunyt íróársunk gyermekkorában még ismerte a düsseldorfi hóhért és szerelmes volt a hóhér kis leánykájába. A német tartományok messzi vidékeinek hóhérai akkoriban bizonyos rejtélyes alkalomkor összegyűlekeztek a legvénebb hóhér, a düsseldorfi hóhér házához és az udvaron, a hársfa alatt, a nagy kőasztal körül komoran ittak ó-divatú kelyhekből. Nem koczintottak, nem vigadtak, hanem komoran ittak és néha nagy sóhajtottak. Így mulattak a hóhérok. És életük misztikus s varázslatos volt.

Még Spangát és társait is bizonyos ünnepelességgel végezte ki Kozarek Mihály. Mikor az elítéltek a bitófa alá léptek, a hóhér megcsókolta jobbfelől is, balfelől is az arcukat. Volt abban a csókban valami rettenetes szomorú, borzalmasan megható. Aztán, — mikor már vége volt mindennek, a hóhér levette keztyűjét és odadobta a bíróság elé. Meghajtotta magát és eltávozott. Mondják, hogy manapság a hóhér mun-

kája hivatalos
dani híres
hóhérnak
cazmadia,
hérok vörö
napi hatása
imponálna
maságok d
lyes törekv
rögtűz és
királyság h

A bécsi
mégis rette
titkosan az
gerparti vár
gás futotta
vargójának.
Azonkívül p
teste kötele
trieszti vol
k:rabolta,
Akik trieszt

Jelenle
eset elintéze
esztbe; sze
ben vereke
köpenyegét
és bus mé
tenger felől
zsuita temp
szállást vett

A berlini
egész Európ
van ahol a
Budapestben
megdöbent
Vorwärts cz
számláltatta
hátezer mun
metország t
nagy a mun

Bíró, vá
ritka eset, h
ki hivatalosa
ságnál törté
len hirája —
hoz (tehát ő
gát tanulak
henhalli járá
valakit, mer
elkövetni. Eg
gadeni bíró r
közik tovább

Tíz kraj
meter oláh
várakon. És
szegény emb
ber hiszéken
van kilátása,
gyarazta nek
osztás les, z
füzet és felir
harmincz hol
dig tódult ho
ségesen, s t
a dolognak,
jegyzékben.
csalói.

Szerelmi
hoz, a Haas-
névű család
ányukat foly
dözte egy Sc
elhatározta, l
Nápolyból a

kája hivatalos és száraz állami munka. Hajdani híres testi erejére nincs szüksége a hóhérnak. Bali Mihály ur egy kis zömök csizmadia, és ha még viselné is a régi hóhérok vörös köpönyegét, amelynek oly ünnepi hatása volt a közönségre, akkor se imponálna valami nagyon. A szinpadi formások divatját muták. Az államnak helyes törekvése, hogy az arra megérették görögtűz és égzengés nélkül távozzanak el a királyság határaiból.

A bécsi hóhér trieszti utazása azonban mégis rettenetes. Midőn Lang ur némán és titkosan az éj leple alatt megérkezett a tengerparti városba, bizonyosan hideg borzongás futotta át tagjait a kikötő minden csavargójának. A hóhérnak közelsége nem jó. Azonkívül pedig már száradt trieszti férfiu teste kötelen. Az a csinos fiatalember is trieszti volt, aki az öreg bécsi levélhordót kárhoztatta, példát adván a kolozsváriaknak. Akik trieszti mintára dolgoztak nem régen.

Jelenleg nem sötét és borzalmas bűneset elintézése céljából ment a hóhér Triestbe; szegény munkások elkeseredésükben verekedtek a katonákkal; ám vörös köpönyegét mégis látni véljük, amint sötét és bus méltósággal száll nyomába. És a tenger felől jövő erős szél zugva jár a jerszuita templom környékén, ahol a hóhér szállást vett. (1.)

A nagyvilágból.

A berlini munkanélküliek. A munkahiány egész Európában graszai és akárhány városban ahol a helyzet sokkal nyomasztóbb, mint Budapesten. Így például Berlinben szinte megdöbbentő a munkanélküliek száma. A Vorwärts cz. szocialista lap ugyanis összehátráltatta őket és kitünt, hogy százhuszonhatezer munkásnak nincs foglalkozása. Németország többi városaiban szintén ijesztően nagy a munkanélküliek száma.

Bíró, vádló és tanu egy személyben. Az a ritka eset, hogy egy bíró önmagát hallgatta ki hivatalosan, a berchtesgadener járásbírósnál történt meg. A bíró — a járás egyetlen bíróját — feljelentést tett a járásbíróhoz (tehát önmagához) és megidéztes önmagát tanunak. Végre is zavarában ártit a reichshaller járásbíróhoz, hogy küldjenek ki valakit, mert ő nem akar szabálytalanságot elkövetni. Egy bírót ki is küldtek a berchtesgadener bírót most nyugodt lelkiismerettel dolgozik tovább.

Tíz krajczár harmincz hold föld! Mos Demeter oláhapáthi lakos hirdette ezt így Nagyváradon. És a vásárra összegyűlekezett sok szegény ember hit neki. Mert a szegény ember hiszékenysége amikor helyzete javítására van kilátása, végtelen. Mos Demeter elmagyarázta nekik, hogy Oláh pátiban nagy földosztás lesz minden ember, aki 10 krajczárt fizet és feliratkozik a nála levő jegyzékbe, harmincz hold földet kap ingyen. A nép pedig tódult hozzá fizette a tízkrajczárokat népszerűen, s amire a rendőrség nesztét vette a dolognak, már 118 ember nevével találták a jegyzékben. A rendőrség elfogta a furfangos csalót.

Szerelmi dráma Nápolyban. Közel Nápolyhoz, a Haas-féle villában, egy idegen Palau nevű család lakott. Szép tizenhét éves leányukat folyton szerelmi ajánlatokkal üldözte egy Sogno nevű fiatalember. A család elhatározta, hogy egy kis időre eltávolítja Nápolyból a leányt, hátha ezalatt a fiatal

ember elfelejti. Sogno ezt megtudta, s midőn a leány a szülei kíséretével a vasúthoz hajtatott, lesbe állott és revolverével a kocsi után löött. A golyók szerencsére senkiben sem tettek kárt. Sogno végül a fegyvert maga ellen fordította s föbe lötte magát.

Egyről-másról.

A jajgatás oka.

Ki jajgat ott a sötét éjben,
Szemével im egekre néz,
Onnan kérve gyors segédelmet —
Uzsubu az, a hős vitéz.

Mi lehetett a nagy férfit
Ily helyzetbe miért futott? . . .
Mert a kedves oldalbordája
Eldugta a pince-kulcsot!

Farkas kaland. Az oroszországi alföldet átszelő vasutvonal Penza és Ricsev közötti részén utazók borzalmas látványok voltak a napokban tanui. Éjnek idején történt a téli hold vakító sugarai bevilágították a hóval fedett rént. Egyszerre egy nő sikoltása hallatszott:

— Nézzék csak amott, nézzék a farkasokat!

Mindenki az ablakok felé fordult és a waggon kijaratokhoz. A vasuti töltés mellett keskeny országuton egy szánkó vágta tolt, melynek alacsony ülésén két paraszt szorongott; három üvöltő farkas üldözte őket és pedig úgy, hogy hol a szánkón ülőkre akartak támadni, hol pedig a lovak elé kerültek. A vonat zakatolása kissé elriasztotta a fenevadakat, de alig siklott tovább a mozdony, már ismét a szánkó körül forgolódtak. A sinek kanyarodása folytán nem láhatták az utasok a továbbiakat s teli aggodalommal folytatták utjukat, kétségben maradván a pusztai dráma kimenetelére felől.

A véletlen humora. Egy ref. papnak az a szokása volt, hogy óra utéskor bármit és bárkivel beszélt, beszédjét félbeszakasztotta, mondván: »Segíts oda bennünket, uram istenem, amen!«

Midőn egyszer prédikálás közben egy hittérítőnek hivatását és cselekedetének következményét jellemezte, felkiált a legnagyobb páthosszal:

— No és mondjátok meg, keresztény atyámfiai, hogy mi volt mind azokért a jutalma? az »akasztófá!«

Éppen abban a pillanatban az óra ütnei talált, azonnal összeteszi a kezét és mély megbajtással mondja:

— Segíts oda bennünket, uram istenem, amen!

Az asszonyok titka. A szarvasgomba pástétom hazájában. Périgord francia városkában a plébános február 9 én a prédikáció után így szólt a hűveihez:

— Krisztusban szeretett atyámfiai, elhagylak benneteket, mert megönsülök; ma volt az utolsó misém s két hét múlva lesz az esküvőm.

Persze nagy megbotránkozást keltett ez a furcsa hirdetés és a périgordiak főlháborodása oly nagy volt, hogy beverték a plébános ablakait és ajtaját s menekülnie kellett hazulról. Akárhol megjelent is a hitelgyott pap, mindenütt szidalmazták és fenyegették, úgy hogy valóságos kín volt már az élete. Mivel még napokig eltartott ügyének a rendezése, amely miatt Périgordban kellett maradnia, úgy védekezett, hogy plakátokon megígérte mindama périgordi asszonyok leleplezését, akik megcsalták a férjüket s e bűnöket a papnak meggyónták. — Erre aztán helyre állt a békesség Périgordban s a pap nyugodtan várhatta dolgainak az elintézését.

Szinház.

A páholy. Az este ismét Tapolczay Dezső vendéjátékában gyönyörködhetett a színházlátogató közönség. Odry Árpád betegsége miatt ugyanis a Nevezetes kastély című darabot le kellett venni a műsorról s Komjáthy táviratilag hívta le Tapolczay Dezsőt, hogy »a páholyban« vendégszerepeljen. A közönség nagy tetszéssel fogadta a vendégművész játékát és sokat tapsolt neki. — Mellette Kiss Irént illeti teljes elismerés, ki az anyós szerepében igazi művészi alakítást mutatott be. Sziklay az após szerepében jeleskedett. Sarkadi a nőimitátor szerepében most is zajos tetszést keltett. Jó volt Szabados a tolakodó színész szerepében. A darab különben most is nagy tetszést aratott s hihetőleg még többször fog összehozni telt házat.

*** Somogyi igazgató jubileuma.** A nagyváradi színház érdemes igazgatója Somogyi Károly a napokban fogja ünnepelni színészkedése 40 éves fordulóját. Az általános szeretetnek, közbecsülésnek örvendő igazgató a negyven évből huszonöt évet töltött el mint igazgató s mindenütt, ahol társulatával megfordult, a legnagyobb elismerést vívta ki. Társulata tagjainak igazi, derék, humánus támogatója s mindeniknek ragaszkodását, nagyrabecsülését kiérdemelte. A jubileum szélesebb mederben fog lefolyni, mert maga Nagyvárad város is, mint erkölcsi testület, részt kért magának abból. Az érdemes igazgató jubileumára bizonyára Debreczenből is többen utaznak el Nagyváradra.

*** Műsorváltozás.** A ma estére hirdetett San Toy előadása Komlóssy Emma rekedtsége miatt elmarad s helyette Gasparone kerül színre, mely már többször volt műsorra tűzve, de közbejött akadályok miatt mindig elmaradt.

A kártya áldozata.

Saját tudósítónktól.

Kolozsvár, feb 20.

Vészes jajkiáltások zavarták fel Ujhely község lakóit vasárnap éjjel.

Katz Móricz fiatal kereskedőt. — mint levelezőnk jelenti — vérében fetrengve találta meg az összefutott nép. A borzalmas esetről az alábbi tudósításokat kaptuk:

Katz Móricz vasárnap este átment az ottoni olvasó körbe, a hol néhány ismerősivel találkozott, akik ferbliztek. Katz eleinte csak kibiejezt később azonban őt is belevonták a játékba.

A kártyások között volt Oesko Ferenc is, a ki vásárról jött hazafelé s utközben betört a körbe s a kártyások közé keveredett. Oeskonál négy ökörnek az ára volt, a mivel az apjának kellett volna elszámolni, szerencsétlenségére azonban mind jobban belemerült a játékba s éjfél felé már az 500 forint eluszott. A szerencsés nyerő Katz volt.

A mikor a játéknak vége lett, Oesko eltávozott s utánna nemsokára elmenekültek a többiek is.

Katz egyedül ballagott hazafelé. a mikor Oesko hirtelen előtte termett s követelte, hogy adja vissza a pénzét, Katz megtagadta Oesko kívánságát, mire ez egy kést rántott elő s az-

zal több szurást ejtett Katzon s azután elvette tőle a pénzt és elfutott.

A segélykiáltásra előfutott embereknek Katz még elmondta hogy mi történt vele s meg nevezte a gyilkosát is, mire a z o n b a n hazavitték meghalt. A kés a szívére érte s ez okozta halálát.

Oeskó a gyilkosság után elmenekült s azóta nem került elő. A csendőrség nyomozza.

A meggyilkolt kereskedő nőtlén ember volt, halála folytán öreg szülei maradtak gyámoltó nélkül.

N A P I H I R E K.

— **A főiskolai ifjuság gyűlése.** Hazafias hévtől átna ott gyűlést tartott tegnap délután a főiskola minden szépért, nemesért melegen érdeklődő ifjusága. A gyűlést Papp Lajos szénior hívta egybe, ki aztán átadta a szót Fráter Ernőnek, a joghallgatók segítő-egyesülete elnökének. A gyűlés Fráter indítványára kimondotta, hogy a Rákóczy Ferenczet és hű kamarását hazaárulónak nyilvánította 1715 évi 49. t. cz. eltörlése tárgyában a budapesti irjakkal együttesen mozgalmat indít. A gyűlés elfogadta Fráter Ernő határozati javaslatát s felhatalmazta, hogy memorandumát az ő nevében is szerkessze meg. Egyben kérvényt fog intézni Debreczen város és Hajdúvármegye törvényhatóságához, hogy ez ügyre vonatkozólag kérvényt intézzen a képviselőházhoz.

— **Siketnémák előadása a városi háznál.** Zsuzsólásig megteit tegnap délután öt óraker a városi háznál nagy terme. A városi orsz. siketnémák intézetének két tanára Gácsér József és Markovics Árpád jöttek el hozzánk néhány növendékkel, hogy bemutassák igazán művészi munkájukat a siket néma oktatás terén. Az érdekes és nagyon magható előadáson nagy közönség volt jelen. Ott voltak Wolafka Nándor, dr. vál. püspök. K. Tóth Kálmán ref. lelkész. Csánky Viktor tanfelügyelő s a városi tanács tagjai élükön a polgármesterrel, majlnem teljes számban. — Oláh Károly tanácsnok bemutatón és üdvözlőbeszéde után Markovics Árpád figyelmet lekötő előadást tartott a siketnéma oktatás módszeréről. Majd ezután több növendékkel tartottak bemutatást. A közönség meglepetve hallotta, hogy ezek a szerencsétlen gyermekek mimódon tanulnak meg beszélni, a tanár kérdésre értelmes feleletet adni. Két 16 év közötti növendék már teljes folyékonyan beszélt, majd számtani példát dolgoztak ki. Az érdekes előadás fél hét óraker ért véget.

— **Uj ügyvéd.** A debreczeni ügyvédi kar egy fiatal taggal szaporodott. Az új ügyvéd: Lukács Emil dr. ügyvédi irodáját értesülésünk szerint piacra utozta Schöffler ház a posta mellett. 38 szám alatt nyitotta meg.

— **Elítélt ügynök.** Lusztig Miksa nyírbátori születésű ügynök egy budapesti cég megbízásából képeslevelezőlapokkal házalt a városban. Egyideig jól is folyt a dolga, mert a tetszetős külsejű lapokat vásárolta a közönség, de a rendőrség nyomára jött a tiltott üzérkedésnek és az ügynököt a bünygi osztály elé állította, hol tíz korona pénz-

biróságra, vagy a helyett egy napi elzárásra ítélte. Lusztig sajnálta az ötöst s inkább választotta a dutyit s a kiszabott büntetést szerencsésen le is ülte.

— **Veszedeles kutya.** Forgács István új-földi lakosnak igen veszedeles kutya volt, mely az arra járókat többször megtámadta. Tegnap Saprényi János timármestert vitte arra utja s a dühöngő kutya hátáról észrevétlenül rátámadt s lábszárát több helyen súlyosan megharapta. Saprényi láttelelet vétetett fel sebesüléséről s egyuttal jelentést tett a rendőrségnek. A kutyát orvos rendőri vizsgálat alá veszik, hogy nem szenved-e veszettségben, mert ez esetben elpusztítják.

— **A fésű.** Egy fésű miatt perlekedett össze Bába Julis cselédeleány Vas Mari szakácsnővel. Bába ugyanis azt állította, hogy Vas Mari az ő fésűjét hordja a hajában. Vas Mari méltó düre lobbant, mikor meghallotta a gyanúsítást s hogy elégtételt szerezzen meghurezolt becsületének, kapta a fésűt s irgalmatlanul beleverte a Bába Julis fejbőrébe. A harcias amazonok erre össze tülekeztek és oly patáliát rögtönöztek, hogy az egész udvar összefutott a bámulásukra. Csendháborítás miatt fognak számolni.

— **Tolvaj csavargó.** Pekrai Pál rovott multu csavargó ep akkor csípték meg, mikor Solla János házában az iszáltóba az ablakon át akart be mászni. Pekrai, kit már itt két ízben elítéltek lopás miatt, a rendőrség haza tolonczolja illetőségi helyére.

— **Ellopott váltó.** Dusa Márton öt lovat adott el Korbis Józsefnek ki 100 frt. készpénzt és 300 frtos váltót adott ezért Dusának. Az áldomást az egyik kis vendéglőben itták meg, a hol Korbis egyre azon volt, hogy Dusát leltassa, a mi rövid idő alatt sikerült is neki. Mikor aztán Dusa így részeg fejjel egyedül kiment a vendéglő udvarára, Korbis utána surrant és kilopta zsebéből a váltót. Az eladó azonnal észrevette ezt és el kezdett kiabálni. Korbis azzal védekezett, hogy ő nem is adott váltót neki. Csak hogy erre három tanuja is van Dusának. Az ügy most a bíróság elé kerül, mert Korbis nem akarta a váltót visszaadni jogos tulajdonosának, sőt továbbra is megmarad annál, hogy ő készpénzzel fizette ki Dusát.

— **A zsidógimnázium és a német hitszónoklat ellen.** Érdekes mozgalmat indít a szabadkai zsidó hitközség Milko Izidor író indítványára. Kimondta a szabadkai zsidó hitközség, hogy új zsinagógájában kizárólag csak magyar nyelvű hitszónoklatot tőr meg, azonkívül állást foglalt a zsidó hitközségzetű gimnáziumok föllállítása ellen és köriratban fogja fölcsólitani az összes magyar zsidó hitközségeket, hogy a zsidó gimnáziumok ellen állást foglaljanak.

— **Harcz a macskával.** Bécsből írják a következő, szinte félelmetes esetet: Bhömné AuspitzMária asszony a lakásán játszadozott kedvenc macskájával, miközben gyöngéden megütölte az állat fejét. — A macska erre dühösen nekiment az asszonynak s összekarmolta és marta az asszony jobb lábát. — Bhömné fölháborodva rugta el magától a macskát, ez azonban felugrott a mellére s megakarta harapni. Az asszonynak sikerült

ledobni magáról a dühöngő állatot, amely hevesen védekezett. Alig ért azonban a földre harmadszor is ráugrott az asszonnyára s a karját borzasztóan összemarcangolta. Végre nagynehzen sikerült a megtámadott urnőnek a másik szobába menekülnie, majlnak ajtaját bezárta maga után. A dühöngő állatot csak nagynehzen tudták megfogni. Elvitték az állatorvoshoz, aki azonnal megmérgezte. Csak a boncolás után fogják megállapítani, hogy a macska veszett volt-e, vagy nem. A szerencsétlen asszonyt az orvos megvizsgálta s megállapította, hogy vérnérgezést kapott. Tekintettel arra, hogy a macska rendes körülmények közt nem ilyen rossz indulatu állat, valószínű, hogy ez a veszedeles bestia veszett volt.

— **Törvényszéki kézbesítők panasza.** Panaszt terjesztettek hozzánk a törvényszéki kézbesítők. Azt panaszojják hogy a rendőrségi kézbesítőknek, kik többen vannak és nem kell oly távolságra gyalogolniok, szabad utazások van a helyi vasúton, ők pedig kik néha az egész várost kénytelenek bejárni egy egy kézbesítés miatt, nem részesülnek a jótéteményben, mely miatt gyakran a végzéseket s egyéb bírósági iratokat alig képesek kellő időben kézbesíteni. Minden kommentár nélkül adunk hangot a szerintünk jogosult panaszuk. Hisszük, hogy a törvényszék nagyérdemű elnöke gondoskodni fog a törvényszéki kézbesítők kiválóna teljesítéséről.

— **Csaló biztosítási ügynökök.** A bécsi biztosító-társaság két ügynöke Tóth Imre debreczeni és Kovács László érminályfalvi ügynökök, csunyán és ravasz módon megkárosították nagyobb összeg erejéig a társaságot. A két ügynök egy nap összebeszéltek kiment Balmaz-Ujvárosra, a hol összeirták a tehetősebb gazdákat. Ezek nevére aztán hamis biztosítási kötvényekre tekintélyes összeget fizetett ki perczen fejében a két ügynöknek, a mely összeget azok természetesen zsebreválták. A csalás akkor derült ki, mikor a kötvényen aláirt gazdáknak a biztosítási díj második részletét kellett volna befizetni. Természetes, hogy egy újvárosi gazda sem fizetett — mert hát nem is biztosított. A biztosító-társaság beperelte a gazdákat, a kik a bíróság előtt felmutatott kötvényeket egytől-egyig hamisnak jelentették ki. Így derült ki Tóth Imre és Kovács László bűne, a kiknek csalásai miatt a biztosító-társaságnak nagy parköltségeket is kellett fizetni. A leleplezés után mindkét ügynököt feljelentették a bünygi osztálynál, a hol meg is indították ellenök az eljárást. A vizsgálatot Mile Pál rendőrfogalmazó vezeti.

— **Tolsztoj betegsége.** Pétervárról táviratozzák: A csár orvosa azt a távirati hírt kapta dr. Saroszkijtól, aki Tolsztoj betegsége mellett van, hogy a beteg állapotában javulás állott be. A tüdőgyulladás csökkent. A beteg valamivel jobban van. Ezzel szemben Tolsztoj másik orvosa azt táviratozta egy moszkvai barátjának, hogy véleménye szerint napjai meg vannak számlálva, Tolsztojnak rákos baja van, mely gyógyíthatatlan. — Jaltából szintén azt táviratozzák hogy Tolsztoj állapota válságos. Az éjszakát nyugodtan töltötte, de ereje egyre fogy.

— L házának
geztek m
egyik ott
Mihályt n
nem vo
dett lépe
igy lezuh
balkarját,
is szenved
bevitték

— K az ember
számos.
kadó lifő
kért. Mik
csokélyke
van piánt
szerinte o
s a ezifrá
kifőzőnör
akadt a l
mélyében
szarással
ség ideje
jutatta a

— B orsz. törté
zó erdélyi
ményt ex
ros Aires
litón átsz
termésű f
borszéki
egyedüli
tozás nélk
küldemén
vételes es
tik, hogy
borszéki
kába igen

— E riadalmat
suth-ucz
tova egy
tek, kik
remséges
ütözkötek
magakra
összetörv
külö (ber
jórökelők
hettek.

— A volt oly l
a milyene
máv. fő.
gyorsvona
szerint a
és első so
az összes
röl 4.05 p
képen gy
budapest
sebességé
méternyi
valamenn
életbelépő
részben m
nek az id
majd az a

— H vilzentiv
meghalt.
való assz
akít el is
szokás sz
volt, am

— **Lezuhant a háztetőről.** Miskó József házának tetején javítási munkálatokat végeztek ma a cserepedőn. Munka közben az egyik ott dolgozó fiatal cserepesiegyén Karkó Mihályt nagy szerencsétlenség érte, mert nem volt eléggé óvatos és egy elhirtelenkedett lépés közben megcsuszott, elesett és így lezuhant a háztetőről. Karkó eltörte a balkarját, ezenkívül súlyos belső sérüléseket is szenvedett. A szerencsétlenül járt legényt bevitték a kórházba.

— **Kétbőrű káposzta.** Finnyás alakja lehet az emberi társadalomnak Zsidai László napszámos. Tegnap a Dégentöld téren tartózkodó kifőzőnéhez ment s töltött káposztát kért. Mikor kibontotta észrevette, hogy a csokélyke bélezet két vastos káposztabőrbe van plántálva. Zsidai éktelen dühbe jött e — szerinte csalásnak minősíthető — eljárásról s a czifrabb szavak egész áradatát osztotta a kifőzőnőre. E kritikus pillanatban segítőt akadt a kifőzőnőnek jegyik napszámos szeméjében, aki bicskát rántott Zsidaira s beszúrással fenyegette. Szerencsére a rendőrség idejekorán közbelépett s a két alakot eljuttatta a büntügyi osztályhoz.

— **Borszéki víz Braziliában.** A kolozsvári orsz. történelmi ereklye muzeum öre különböz erdélyrészi specialitásokból egy láda küldeményt expedíál Czetz János tábornoknak Buenos Airesbe. E küldeményben lesznek az egyenlítőn átszállítást elviselő élelmiszerek, erdélyi termésű fajborok, könyvek és borszéki víz. A borszéki víz a magyar ásványvizek közül az egyedüli, mely az egyenlítő állati szállítást valóztás nélkül ki állja. A tábornok részére szánt küldeményt erősebb üvegbe fogják tölteni. Ki vételes csomaglással látják el. A dugókat lekötik, hogy az uton nehogy bajt csináljon. A borszéki vízből különben Amerikába és Afrikába igen gyakran szállítanak.

— **Elragadt lovak.** Tegnap délután nagy riadalmat okozott három megvadult ló a Kosuth-utcán, melyek nekidühödve rohantak tova egy szekérrel. A szekéren hárman ültek, kik egyenként hullottak ki belőle a rémséges rázkódástól. A lovak később beleütköztek egy taligába, mely butorral volt megrakva. A taliga felfordult s a butorok összetörve hullottak szanaszét. Szerencse külföldben, hogy nagyobb baj nem történt s a jórókelők minden veszély nélkül menekülhettek.

— **A gyorsvonatok gyorsítása.** Rég nem volt oly lényeges menetrend változások, mint a májusiak május elsején lépnek életbe a máv. f. vonalain. Ugyanis fokozni akarják a gyorsvonatok átlagos sebességét, mely ez idő szerint a hatvan kilométert alig haladja meg és első sorban a bécs—budapesti forgalomban az összes gyorsvonatok menetrendjét 4.50 perczről 4.05 perczre akarják leszállítani. Hasonlóképen gyorsítani fogják a budapest—fiúmei és budapest—nagyvárad—brassói gyorsvonatok sebességét és végeredményében átlag 80 kilométernyi menetsebességre törekzenek a máv. valamint elsősorban a máv. május 1-én életbelépő nyári menetrendnél ezen gyorsítás részben már életbelép. Az utazóközönség, melynek az idő pénz, bizonyára hálásan fogadja majd az utazás gyorsítását.

— **Halottrabló asszony.** Plavsity Daniló kóvicszentiváni fő d nives 18 esztendő s leánya megüalt. A halott mellé virrasztani egy oda való asszony, Csebenáncz Julia, ajánkozott, akit el is fogadtak. A leány holttestén szerb szokás szerint 18 darab aranyból álló füzér volt, amely megtetszett Csebenáncznénak,

aki azokat éjjeltájban a leány testéről le szedte és a terítőt fölgyújtotta. Sikoltozására a házbeliak összefutottak, akiknek azt állította, hogy a gyertyalángtól gyuladt meg a terítő. Közben hazaszaladt s ott az aranyakat elrejtette. A csendőrség azonban kiderítette felfogott tettét és letartóztatta a halottrabló asszonyt.

— **Szerencsétlenség.** Puri János favágó ma délelőtt Nagy Károly házána őt fát rakott össze de munkáját nem végezhette valami nagy lekiismeretességgel, mert mikor már majdnem teljesen kész volt munkájával a hatalmas őlfalak megindult. A lezuhanó hasábok maguk alá szorították Purit is, kit véresen eszméletlenül szedték elő a hasábok alól. A fején sérült meg veszélyesen és bal lába törött el bokája felett. A szerencsétlenül járt embert ápolás végett a kórházba vitték.

— **A jegy nélküli utas.** Baczó Zsigmond gazdaember az éjjeli vonattal Gödöllőről Aszódra akart utazni, jegye azonban csak Besnyőig szült. A kalauz, miután ezt konstata lta, harmincz fillér utánfizetésre szölitotta fel s Baczó erre hajlandónak is mutatkozott. Bagh körül járt a vonat, mikor a gazda arra gondolt, hogy innen már begyalogolhatna Aszódra és meg is takarít harmincz fillért. Mikor a személyvonat beért Aszódra, mindenütt keresték Baczó Zsigmondot, de nem találták. Az állomásfőnök rögtön embereket küldött ki fákllyákkal a vonatra, mert nyilván való volt, hogy Baczó a baladó vonatról le ugrott. Meg is találták őt Bagh állomás örháza mellett — holtan. A szerencsétlen ember épen abban a végzetes perczben ugrott ki a kupéból, midőn Aszód felől egy teher vonat közeledett a másik sínpáron. A teher vonat agyvongázolta.

— **Villamfény a piramisokban.** Az ősrégi egyiptomi kultúra színhelyén, a piramisoknál ott ahol a szereplés színteréről rég letűnt fáraók mumiákká válva aluszszák ezredéves álmaikat, nemsokára modern vilamosfény fogja sugarait széthinteni. Mint ugyanis Kairóból sürgönyzik, az egyiptomi regiségek főigazgatósága elhatározta, hogy leginkább látogatott egyiptomi műemléket villamosiénynyel fogja megvilágítani. A villamos világitást legelőször a híres karnaki templomba vezették be és a kísérlet olyan jól sikerült és annyira tetszett, hogy most már a villamos világitást a piramisok folyosóiba és sírkamráiba is bevezetik.

— **Vasúti szerencsétlenség a belényesi vonaton.** Nagyváradról írja tudósítónk: tegnap délután vasúti katasztrófa történt az államvasutak kezelése alatt lévő belényesi helyiérdekű vasuton. Délután 2 óra 40 perczkor indult el Belényes felé a 6602. számú vonat 54 utassal. Ez a vonat Magyar Gyepes és Nyárió közt az 5 és 6. számú órházak között kisiklott. Ezen a részen a hegyes pálya miatt két mozdony viszi a vonatot. Mind a két mozdony kisiklott, a földbe furódott, ugyszintén kisiklott az utána jövő podgyász-kocsi, továbbá egy harmadik osztályú személyszállító kocsi. Ez a három kocsi izzé porrá zuzódott a lokomotivokkal együtt. A kocsikban huszonöt utas volt s valószagos csoda, hogy kisebb horzsolásokon és az ijedtségen kívül más bajuk nem történt. Ezenben Vitális Gábor pályőr, ki a kocsi feljárom

ján állott, leesett s a két kocsi teljesen összezuzta, úgy, hogy holtan szedték ki a roncsok közül. Súlyos sérüléseket szenvedett még Fekete József kalauz és Engländer Márton vonatvezető kalauz, 5 óra 30 perczkor Nagyváradról segélyvonat ment a katasztrófa színhelyére, hol az orvosok a sebesülteket ápolásban részesítették. Ugyanez időben megérkezett Szombatságról egy másik vonat, mely az utasokat tovább szállította. A halott pályőrnek felesége és gyermekei vannak. Itt látta viszont férjét az asszony, aki szívet tépő zokogással borult a halottra. A segélyvonat este 11 órakor érkezett vissza Nagyváradra, hol nagy közönség várta, közte a sebesültek családtagjai. Megható jelenet volt amikor a súlyosan sebesült Engländer a kötelességtudás ösztönével a segélyvonatról leszállva, egyenesen bement az állomásfőnökhöz jelentést tenni a vonat megérkezéséről épu, mint amikor rendszeren érkezik meg. Az államvasutnak 10,000 korona kára van. A katasztrófa színhelyén nagy tömeg munkás dolgozik s a pályát 2—3 nap múlva helyreállítják. Addig a vonatok átszállással közlekednek. A balesetet — mint most megállapították — az okozta, hogy a hosszas esőzések miatt a sínek megrozsdásodtak és eltörték.

— **Bérletjegy és pofon.** Telék József utazó felsőmagyarországi korutja alkalmával Pásztón kiszállt a vonatból és a községbe igyekezett, de a vasúti portás feltartóztatta:

— **Jegyvet!**
— **Bérlet!** — felelt az utazó és tovább akart menni.

— **Kérem a bérletet!**
— **Semmi köze hozzá,** — szölt erre dühösen Telék.

— **Hohó! Már hogyne volna hozzá közőm.** Addig bizony innen ki nem megy az ur, amíg a jegyet fel nem mutatja.

Telék erre már kijött a nyugalmasból és pofonnal felelt.

A kapus hatóság elleni erőszak büntette miatt tett feljelentést az utazó ellen. A büntetőtörvényszék a vádlottat a hatóság elleni erőszak vádjától felmentette, kimondva azt, hogy az utas a bérletjegyet nem köteles a portásnak fölmutatni, azonban a pofon nem indokolt s ezért két napi fogházra ítélte. A királyi tábla ma ezt a büntetést megerősítette.

A király és az önkéntes.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, febr. 20.

Az egyetemen nemrég két ifjut avattak doktornak a király gyűrűjével: ifju Chorin Ferenczet és Zemplén Győzöt. Chorin dísz magyarban, Zemplén Győző pedig, a ki most önkéntesi évét szolgálja, katonai egyenruhában állt az avató tanári testület elé. A diszkabáltján levő fehér posztócsillag mutatta, hogy katonáéknál is vitte már a — fráter — ségig. Hogy a király Budapestre jött, a két ifju készült Budavárába, hogy megköszönjék a királyi kitüntetést.

Zemplén Győző — írja a P. N. — bejelentette az ezredésének, hogy a királyhoz megy audienciára. Az ezredés összevonta a szemöldökét, mert rögtön eszébe ötlött a dilemma, a melybe az önkéntes fráter ur került és ezt a dilemmát így magyarázta meg neki:

— Ha ön mint közönséges fráter megy a legfelsőbb badur elé, akkor feltett csákóval kell ő felsége előtt megjelennie. — Ha pedig mint doctor sub auspiciis regis járni

ő felsége elé, akkor a csákóját a hóna alá kellene vennie, mint a hogy a tiszt urak szokták.

— Mitévő legyek hát, ezredes ur? — kérdezte megszeppenve dr. Zemplén Győző — Fenn hagyjam-e a csákót, — vagy le-
vegzem?

— Hisz ez épp a dilemma — mondta az ezredes és hosszasan gondolkodni kezdett. Végre így szólt az önkényteséhez:

— Ha ő felsége németül szólítja meg önt, akkor feltett csákóval álljon ott, mintha ércbe öntötték volna, mert akkor ő felsége Zemplén Győző egyéves önkéntes fráterhez szól. De ha magyarul szólítja meg, a hóna alatt tartsa a csákót, mert akkor ő felsége dr. Zemplén jogtudor ural beszél.

Elkövetkezett az audencia nap. Dr. Zemplén Győző még mindig viaskodott Zemplén Győző fráterrel. Végre a király elé jutott. Feltett csákóval állt ott, mintha ércbe öntötték volna.

— A király barátságosan ránézett a »stramm« önkéntesre és szólt hozzá magyarul:

— Doktor ur...

Dr. Zemplén Győző hirtelen lekapta a csákót és a hóna alá fogta.

A király észrevette és meglegedetten mosolygott...

A betörőkirály szökése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, febr. 20.

A kassai törvényszék fogházából tegnap hajnalban két hirhedt betörő szökött meg. Az egyik Bakós Sándor többször büntetett betörő, a másik Gáspár Lajos, aki alig három hét óta lakója a börtönnek, a szökést valóban párját ritkító ügyességgei hajtották végre.

Cáspár Lajos és Bakós Sándor a 3-ik számú czellában voltak bezárva. A czella a földszinti folyosón van 5-6 lépésnyire a fogház lakásától. A czella egyik sarkában vas kályha áll, amelyet a folyosóról fűtenek. Ezt a kályhát és az azt övező vasrostokat törték át a fogoly betörők s így a folyosóra jutottak Innét lassan az udvarra ereszkedtek le. Mindezt pedig oly csendben követték el, hogy sem a fogházfelügyelő, sem pedig az ügyeletes fogházőr észre nem vették.

Az udvaron egy vasdarabbal és egy széklábbal a pincze vasajtáját feszítették fel s a pinczéből a főtczára néző tágasabb ablakon át elmenekültek. A szökés éjjel három órakor történt s a fogházőrök csak reggel vették észre a foglyok eltűnését.

A kassai rendőrség azonnal megindította a nyomozást, de eddig semmi eredményt nem ért el. A rendőrség a szökésről távirati értesítést küldött szét az ország összes hatóságaihoz és a következő körözöletet adta ki:

Körözés. A kassai kir. törvényszék fogházából ez éjjel a magánzárka hálójának kibontása s több ajtónak kifeszítése után megszöktek az alább megnevezett, többszörös betöréses lopások miatt vizsgálati fogságban lévő hirhedt betörők: I. Gáspár Lajos, kassai szül. 41 éves, nagysága: 162 cm., testalkata: erős, arca: hossz, sápadt, arczsine: barna, homloka: magas, szemöldöke: barna, szeme: kékes-szürke, orra: tompa, szája: szabájos, foga: kettő hiányzik, bajusza: barna, álla: hosszú, különös ismertető jelei: balkeze hüvelyujja felett sebheg,

szemeit idegesen hunyorítja. Ruházat: hosszú téli kabát, fekete puha kalap, sötét nadrág, czipő. II. Bakos Sándor szül. istván-bak-sai születésű, 33 éves, nagysága: 162 cm., testalkata: közép, arca: hossz, rendes, arczsine: barna, haja: barna, homloka: közép, szemöldöke: barna, szeme: barna, kancsal, orra: rendes, szája: rendes, fogai: épek. Különös ismertető jelei: mindkét karja tetovirozva. Ruházat: fekete kalap, fekete kurta kabát, nadrág, czipő, mellény, beszél magyarul. Letartóztatandók. — Kassa, 1902. február hó 18-án, Cselényi rendőrkapitány.

Különlélek.

+ **Chinai bankett New-Yorkban.** Nagyszabású bankettet rendeznek a napokban New-York chinai kereskedői Low urnak, a város új polgármesterének tiszteletére. E banketten, amely előkészületeiből ítélve pazar fényű lesz, óriási közönség vesz részt. A disz ebéd a chinai név napján lesz a kereskedelmi csarnokban. Az ünnepség kezdetét 100.000 petárda fogja jelezni. A lakoma alatt óriási chinai zenekar fog játszani: az ételpon huszonhat tál étel szerepel, amelyek egynemelyike mesésen drága. Az ehét tecskefészket Chinából hozatják, de a rendezőség az amerikai vendégek kérelmére a pókok és pátkányok töltelésével ellátott s így az ebéd sokat veszít chinai jellegéből. Bankett után minden résztvevő egy-egy drága chinai porcellántárgyat kap emlékül.

*
+ **A tojás tápértéke.** Egy egészségügyi lap azt állítja, hogy a tojás alkotórészeinek tápértékéről igen téves nézetek vannak elterjedve. Akárhányszor megtörténik, hogy a lábadozó betegeknek tojás sárgáját kevernek a levesbe, de a tojás fehérjét megvonják tőle. Ez pedig épp az ellenkezője annak, amit tenni kellene. A tojás sárgájának is nagy tápértéke, de főképen zsirtartalma miatt, a fehérje azonban sokkal tápértékesebb. A legfontosabb tápanyag a fehérje. Ez van a tojás sárgájában is, de a tojás sárgájának a fehérjetartalma ugy aránylik a fehérjének a fehérjetartalmához, min: 3:5. A tojás tápértékét általánosságban nagyon túlbecsülik. Egy font hus olcsóbb, mint annyi tojás, mely fehérje és zsiradékban vele egyenlő értékű tápértéket szolgáltat. Egy tojás tápértéke 40 gram hus vagy 150 köbcentiméter tej tápértékének felel meg. Másfelől azonban a tojás háztartásunkban mindig nagy szerepet játszik ott, hol az ételek izletességét azok tápértékével együtt kell fokozni.

*
+ **Harcz a csipke ellen.** A francia arisztokrácia hölgyei harczot indítottak a csipke ellen. Ligát alapítottak, amelynek az a célja, hogy a tagjai ne viseljenek se csipkét, se semmi olyan diszt, amit a ruhán nélkülözni lehet. A ligának azonban nem a takarékoság, nem a fényűzés csökkentése és nem is a puritán erkölcsök terjesztése a célja, hanem — a francia köztársaság megbuktatása. Az arisztokrácia hölgyek ligája ugyanis az alapszabályok értelmében pressziót akar gyakorolni a ruházati cikkekkel kereskedőkre, azzal a szándékkal, hogy a tavaszi választások alkalmával a kereskedők és divatárusok király-párti képviselőjelölteké vázzanak.

Irodalmi termék-e az árjegyzék?

— febr. 20.

Egy bécsi gyáros cég a nála készülő műszaki cikkekről 1890-ban nagy képes ár-

jegyzéket adott ki. A cég 1890-ben Teplitzben fióktelepet rendezett be, a melynek vezetője néhány hónap mulva kilépett a cég szolgálatából és 1900. január 1-én Teplitzben hasonló üzletet nyitott.

Nemsokára tudomására jutott a bécsi gyárosnak, hogy volt üzletvezetője ugyanolyan nagy képes árjegyzéket küldött szét a saját neve alatt, a minőt ő 1896-ban kiadott.

A birói vizsgálat kiderítette, hogy a teplitzi gyáros, mikor még a bécsi cégnél volt alkalmazva, az említett árjegyzék több példányát egy oitani könyvkötő és litografus által olyképen alakította át, hogy levétette az árjegyzékek borítékát és eltüntetve a minden lapon olvasható régi cégjelzést, az egészet új borítékba köttette rányomatta a maga cégét és mint a saját árjegyzékét terjesztette.

A bécsi cég emiatt feljelentette és szerzői jog bitorlásával vádolta. A bíróság, amely elé ez az ügy került, a teplitzi gyárost el is ítélte 100 kor. pénzbüntetésre és az összes költségek megtérítésre, a panaszost pedig kártérítési igényével polgári perre utasította.

Az ítélet indokolása szerint, ha a törvény nem is határozza meg, hogy mi tekintendő írói műnek az irodalmi tárgy mezején, mégis kétségtelen, hogy minden munka, amelyben írójának egyéni alkotó tevékenysége jut kifejezésre, irodalmi mű, tekintet nélkül a szellemi munka tartalmára, jelentőségére és céljára.

CSARNOK.

Küzdelmes élet.

— Regény. —

Írta: V. Zoltán.

V.

Eladva.

(Folytatás.)

Még azt kérdezte, pedig az éhség majd elpusztított már mellettök. Mióta hozzájuk kerültem, egyebet sem ettem száraz kenyérenél.

Szándékosan éhezettek, hogy annál rosszabb színben legyek.

— Nincsen nekem semmi bajom, de szeretnék visszatérni Sári nénihez! — mondtam.

— No, hát az is megeshetik később. Most azonban ne azon örd a fejed. E városban jó bevételt csinálhatunk. Induljunk hát utnak. Hűséges légy, mert különben nem látod Sári nénit!

Mentünk. A koldus énekelt s én vezetgettem kaputól kapuhoz. Minden háztól jött az áldás kenyér, liszt, vagy szalonna képében.

Majdnem besötétedett már, mire a város utcáit bebarangoltuk, olyan éhes voltam, hogy alig láttam szemeimmel s igazán lelkeimből fakadóttan énekelhettem a szomorú dalt.

— No, elég volt mára! — mondtam a koldus. — Hagyd ezt a botot, tovább szükségtelen vaknak lennem! Jere be a korcsmába, harapjunk valamit.

Bementünk a közönséges ivóba, melynek már külseje elárulta, hogy a nép alsó rétegének számára készült.

Az ivó meglehetősen üres volt, csupán egyik asztal mellett szundikált valam. külö-

nöz öltö-

nem re

Zö

szoritva

wörös v

kalap, r

tákkal

Mi

hatott,

s a kor

Es

kecske

örökös

Mi

czára v

arczán.

Én

mintha

Ra

rajtam

pálínka

Hi

elméjék

hoz köz

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

nő: öltözött ember, kinek megpillantásakor nem rejthetem el csodálkozásomat.

Zöld nadrág volt rajta csattos cipőbe szorítva, mellénye fehér, felöltője pedig ríktó wörös volt. Fejében hegyes csucsban végződő kalap, mely tele volt rakva különféle bokré-tákkal.

Mikor mi beléptünk édesen szunyókál hatott, de a beszélgetésre mely koldusgárdám s a kocsmáros között folyt, felébredett.

Es ekkor arca is látható lett.

Hosszu sovány arcu, őszbevegyült kecskeszakállal, villogó apró szemek, melyek örökösen ide s tova forogtak.

Mindezen neveltséges tulajdonságok dacára volt valami lebilincselő rokonszenv ez arcán.

En legalább úgy éreztem mindjárt, mintha rokonlelket fedeztem volna fel benne.

Ránk nézett. Tetszetősen legeltette rajtam szemeit darab időn át, majd a sok pálinkavástól elbutult koldusra nézett.

Hirtelen valami gondolat keletkezhetett elméjében, mert felállott asztalától s a koldus hoz közelébe.

— Hallja, barátom! — szólítá meg.

— Mi az? — riadt fel a koldus.

— Jöjjön csak asztalomhoz, hadd kérdezzek valamit.

A koldus tántorogva felállott s követte a kistermetű ember.

En ott maradtam az asztalnál, de jól hallottam minden szót

— Kie ez a gyerek? — kérdezte a kis emberke.

— Az enyém! — felelt a koldus.

Ha nem féltem volna szólani, közbe kiáltottam volna, hogy hazudik.

— Aztán mi hasznát veszi maga? Látszik, hogy még kenyérrel sem tudja bőven ellátni. Olyan sovány, sápadt szegény, hogy szinte sajnálni lehet.

— En szegény ember vagyok s nem tarthatom uri módon! — mondá a koldus.

— Hát van szüksége reá?

— Nekem? Mire kellene az ily kenyérpusztító?

— Akkor adjon tul rajta, barátom!

— Tuladni? Hogyan? Kinek kellene egy ilyen gyáva gyerek, a ki még kenyeret sem tud keríteni a házhoz?

— Barátom! Hallgasson reám! Nekem a gyerekre szükségem lenne. Látom, hogy sovány, vézna, nem való erős munkára, én tehát kitanítanám komédiásnak.

En művész vagyok, barátom, úgy nézzen a szemembe. Bejártam Itáliát, Spanyolhont, Héziát, Karintkiát. Voltam az orosz császárnál, német császárnál. Ismerem Londont, Párist, Brazíliát, meg Venéziát.

A koldus báműt s mivel nem tudott szólani, hát csak hunyorgatta a szemeit.

— Hát aztán... izé... hogy mondok! — nyekegte érzelmellenül.

— Várjon, barátom, mindjárt rájövünk mindenre! En már vén ember vagyok s a szemeim kezdik felmondani a szolgálatot. Szükségem van hát egy oly gyerekre, ki fehér egereimet gondozza.

Azzal lenyúlt a földre s a szék megől zöld kalitkát vett elő, melyben két csinos tollu papagály s hat fehér egérke ugrált fel s alá.

— Látja, ezek az én hűséges szolgálaim! Ezek keresik meg az én kenyeremet.

A koldus még jobban báműt s hajlandó volt elhinni, hogy a kis emberke esze nincsen ki a négy lártáira.

(Folyt. köv.)

Dr. Lukács Emil
 ügyvédi irodája,
 Piacz-utca 38-ik szám,
 Schaffer ház, posta mellett.

Vasuti menetrend

Érvényes 1901. Október hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)		Debreczenből indul		Vonat	Kékek
P.-Ladány*	12.—	déli	Vegyesvonat	1.28	délután
P.-Ladány	8.10	este	Személyvonat	9.43	este
Budapest	9.01	délután	Gyorsvonat	1.50	délután
Budapest	12.36	délután	Személyvonat	8.10	este
Budapest	10.27	éjjel	Személyvonat	5.45	reggel
Budapest	4.16	délután	Gyorsvonat	2.40	este
P.-Ladány	3.37	"	Tv. sz. sz.	5.34	délután

Debreczen—M.-Sziget—Körösmező		Debreczen—Szerencs		Debreczen—Füzes-Abony		Debreczen—Nagy-Léta—Vértess		Debreczen—Tisza-Lök			
Királyhaza	5.10	reggel	Személyvonat	2.08	délután	N.-Léta—Vértess	9.35	reggel	Vegyesvonat	11.16	délután
Körösmező	2.56	reggel	Személyvonat	12.41	délután	N.-Léta—Vértess	4.31	délután	"	6.18	este
M.-Sziget	3.56	délután	Személyvonat	10.50	éjjel	Tisza-Lök	5.28	reggel	Vegyesvonat	9.17	délután
M.-Sziget	12.17	délután	Gyorsvonat	4.56	délután	H.-Nánásig	4.06	délután	"	7.29	este
Szatmár-Németi.	7.58	este	Tv. sz. sz.	12.03	éjjel	"	11.20	délután	"	1.18	délután
Szatmár-Németi	6.46	este	Gyorsvonat	8.50	este	"	"	"	"	"	"
Szerencs	8.22	reggel	Személyvonat	11.21	délután	"	"	"	"	"	"
Szerencs	4.01	délután	"	7.03	este	"	"	"	"	"	"
Szerencs	6.58	este	"	10.43	éjjel	"	"	"	"	"	"
Füzes-Abony	4.42	reggel	Vegyesvonat	10.24	délután	"	"	"	"	"	"
Tisza-Füred	4.21	délután	"	7.56	este	"	"	"	"	"	"

* Minden kedden.

Budapest—Debreczen		Debreczenbe érkezik		Vonat	Indul
P.-Ladány	7.41	reggel	Tv. sz. sz.	6.08	reggel
P.-Ladány	5.03	reggel	Személyvonat	4.00	reggel
Budapest	3.36	délután	Személyvonat	9.15	délután
Budapest	6.26	este	Gyorsvonat	2.03	délután
Budapest	2.33	éjjel	Személyvonat	7.05	este
Budapest	11.44	délután	Gyorsvonat	6.50	reggel

Körösmező—M.-Sziget—Debreczen		Szerencs—Debreczen		Nagy-Léta—Vértess—Debreczen		Tisza-Lök—Debreczen		Füzes-Abony—Debreczen			
Szatmár-Németi.	8.46	reggel	Gyorsvonat	6.42	reggel	N.-Léta—Vértess	7.18	reggel	Vegyesvonat	5.25	reggel
Szatmár-Németi.	7.32	reggel	Személyvonat	3.45	reggel	N.-Léta—Vértess	3.13	délután	"	1.05	délután
M.-Sziget.	12.16	délután	Személyvonat	6.—	reggel	Tisza-Lök	8.17	reggel	Vegyesvonat	5.06	reggel
Szatmár-Németi.	6.45	este	Személyvonat	2.47	délután	Tisza-Lök	6.25	este	"	2.35	délután
M.-Sziget	3.55	délután	Gyorsvonat	11.35	délután	H.-Nánás	3.30	délután	"	1.03	délután
Körösmező	10.12	éjjel	Személyvonat	1.22	délután	Tisza-Füred	8.—	reggel	Vegyesvonat	4.18	reggel
Szerencs	8.07	reggel	Személyvonat	5.—	reggel	Füzes-Abony	5.45	délután	"	11.35	délután
Szerencs	12.07	délután	Személyvonat	9.03	délután	"	"	"	"	"	"
Szerencs	7.53	este	Személyvonat	5.10	délután	"	"	"	"	"	"

